

REFERAT 2018-21: Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer d. 27-11-2018

Mødedato   Tirsdag d. 27. november 2018 kl. 16:30

Mødested   Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere   Charlotte Riis Engelbrecht, Kirsten Bachmann, Karin Autzen
(Fravær), Erling Junker (Fravær), Agnes Nielsen, Kenni Nielsen, Helle
Johannsen, Asmus Madsen, Niels Peter Nielsen, Daniel
Staugaard, Kristian Beuschau, Tom Hartvig Nielsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Drøftelse - kriterier for optagelse i Sønderborg-modellen.....	4
Godkendelse - ansøgninger til Puljen til borgerinitiativer.....	6
Godkendelse - mødeplan 2019 for Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer.....	9
Drøftelse - opgaver til kommende fødevarekoordinator.....	10
Generel orientering.....	13

Punkt 43: Godkendelse af dagsorden

18/7046

SagsresumÃ©

-

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og FÃ¸devarer at

- godkende dagsordenen.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og FÃ¸devarer den 27-11-2018

Godkendt.

Punkt 44: Drøftelse - kriterier for optagelse i Sønderborg-modellen

18/7042

Sagsresumé

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fældevarer har på mødet den 25. september 2018 bedt forvaltningen udarbejde forslag til kriterier for optagelse i Sønderborg-modellen.

Sønderborg Modellen er et udtryk for en fast samarbejdsstruktur mellem Landbyslag, Landbyforum og Sønderborg Kommune som vist i bilag.

Som del af Sønderborg-modellen opnår et landsbylag følgende rettigheder:

- Tilskud til drift af foreningen
- Gratis hjemmeside på InfoLand
- Støtte bl.a. til udarbejdelse og opdatering af udviklingsplan
- Adgang til at sætte Pulje til borgerinitiativer
- Ret til opstilling af repræsentant i Landsbyforum

Forvaltningen har udarbejdet udkast til kriterier, der dels oplister kriterier for optagelse i Sønderborg-modellen, og dels fastsætter kriterier for at bevare status som en del af Sønderborg-modellen.

Som indledning til udvalgets drøftelse orienterer byplanlægger Marie Grove Ingildsen om arbejdet med Kommuneplan og forberedelse af arbejdet med strategisk planlægning for landsbyer.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fældevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fældevarer at drøfte

- kriterier for optagelse i Sønderborg-modellen.

Sagsfremstilling

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fældevarer godkendte på mødet den 25. september 2018, at Fynshav godkendes som Landbylag under Sønderborg-modellen. I forbindelse med udvalgets behandling af ansøgningen, besluttede udvalget at der skal udarbejdes kriterier for optagelse af landsbylag i Sønderborg-modellen.

Forvaltningen har nu udarbejdet et udkast til kriterier for optagelse i Sønderborg-modellen. Kriterierne bygger på en geografisk afgrænsning, samt en afgrænsning af antallet af indbyggere i landsbylauget. Der fastsættes en grænse på 1.000 indbyggere inden for landsbylaugets geografiske område, som læner sig op ad afgrænsningen, som den nævnes i forslag til revidering af planloven.

Udover kriterier for optagelse sætter kriterierne også en ramme for opretholdelse af optagelse i Sønderborg-modellen. Udover at kriterierne for optagelse i landsbyerne skal være opfyldt foreslås det, at:

- Der inden for en periode på 3 år skal udarbejdes en udviklingsplan.
- Udviklingsplanen skal revideres hvert 5 år.

Kriterierne foreslås medtaget for at sikre, at der er et landsbyfokus på udvikling i de enkelte landsbyer.

Forvaltningen og Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fældevare opmærksom på, at godkendelse af kriterierne som de er fremlagt vil betyde, at landsbylauget Nybylde i Stenderup har et indbyggertal der overstiger grænsen på 1.000.

Der kan i forbindelse med en endelig godkendelse af kriterierne træffes beslutning om, at kriterierne fastlægger grænsen for optagelse i Sønderborg-modellen, men at indbyggertallet ikke i sig selv er et kriterie for at miste berettigelsen til at være en del i Sønderborg-modellen.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fældevarer den 27-11-2018

Drøftet.

Forvaltningen tilretter forslag til kriterier til næste møde i udvalget.

Bilag

Udkast - Kriterier for optagelse i Sønderborg-modellen

Sønderborg Modellen 2018

Punkt 45: Godkendelse - ansøgninger til Puljen til borgerinitiativer

18/7042

Sagsresumé

Der er af Byrådet afsat 1 mio. pr. år til pulje til borgerinitiativer fra landsbylaugene.

Formålet med puljen er, at Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fælder kan støtte op om en tidlig indsats overfor konkrete problemstillinger og projektforslag fra landsbylaugene.

Puljen kan søges af landsbylaugene en måned før hvert møde i Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fælder, og projektet skal indgå i landsbylaugets lokale udviklingsplan for området. Der er krav om 40% egenfinansiering i form af frivillige timer og/eller 100 kr. eller kontant medfinansiering.

Der er indsendt 4 ansøgninger til 3. runde af puljen i 2018 på samlet 249.620 kr. Hvis de 4 ansøgninger imødekommes vil der være 271.359 kr. tilbage i puljen.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fælder har beslutningskompetencen jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fælder at godkende

- tildeling af støtte midler til de ansøgte projekter til puljen til borgerinitiativer fra landsbyerne i Sønderborg.

Sagsfremstilling

For fortsat at opnå synlige og handlekraftige resultater i henhold til Byrådets vision og udvalgets godkendte indsatser, har Byrådet afsat 500.000 kr. pr. år i 4 år fra 2016 - 2020, som støtte til en tidlig indsats overfor konkrete problemstillinger og projektforslag fra landsbylaugene. Byrådet har vedtaget beløbet for 2018 og frem med yderligere 500.000 kr. til 1 mio. kr. pr. år.

Der er til 3. ansøgningsrunde ansøgt om 249.620 kr. fordelt på 4 projekter.

Badebro i Elstrup/Elstrupskov (ansøgt beløb: 72.000 kr.)

Landsbylauget har søgt om midler til indkøb af ny bro som erstatning for den gamle samt etablering af handicap/drevenlig adgang til broen. I ansøgningen lægges på på ansøgt om at få folk i området mere ud i naturen "flere end den varierede gruppe af børn, fiskere, badegæster og dykkere m.fl., der i øjeblikket gæster det populære og attraktive sted, Flådbækstrand. Handicapvenlighed og gode adgangsforhold er i højsædet.

Ansøgningen vedrører temaet: Social sammenhængskraft og turisme

Ny legeplads i Skodsbøl (ansøgt beløb: 126.600 kr.)

Udendørsarealerne ved klubhuset i Skodsbøl skal forvandles til en ny sikker og synlig legeplads, med køb af legeplads som samlesæt, etablering af skur, underlag, belægning, borde/bænkesæt og robotplæneklipper. Hertil skal lægges mange timers frivilligt arbejde til fjernelse af de gamle, udtjente legeredskabet og etablering af den nye legeplads, der kan være attraktiv for både de nuværende beboere samt for kommende familier i Skodsbøl.

Ansøgningen vedrører temaet: social sammenhængskraft og øget bosætning.

Optimering af trivsel, sundhed og motion i Dynt-Skelde-Gammelgab (ansøgt beløb: 10.020 kr.)

Det høje aktivitetsniveau og tilgangen af børn til området, smitter af på efterspørgslen efter aktiviteter i idrætsforeningen, men stiller også krav om at udstyret kan følge med tiden. Derfor søger Landsbylauget i forening med Idrætsforeningen om støtte til indkøb af GymCross redskaber og fornyelse af nedslidte materialer. Hertil kommer instruktions- og undervisnings-timer. Resultatet vil være større trivsel, sundhed og motion for børn, unge og voksne i området.

Ansøgningen vedrører temaet: social sammenhængskraft og øget bosætning.

Internationalt kulturmarked i Århus, Århus (ansøgt 41.000 kr.)

Efter afslag på ansøgningen fra Landsbyforum om støtte til arrangementet "International kulturmarked i Århus, Århus", har Elstrup/Elstrupskov landsbylaug støttet i spidsen for organisering af landsbylaugene/landsbyråds/sogneforeningen i Kværns-Tårns-Snurom, Svenstrup, Tandslet og Oksbøl til at indgå i konkrete samarbejder med deres friskoler om 1) fire workshops på skolerne i dagtimerne med artister i alderen 10-22 år fra kulturorganisationen Nafsi Africia i Kenya og egne elever over temaet "globale udfordringer (klimaet)", 2) opvisningsarrangement for de lokale borgere efterfølgende med lokale forfriskninger og 3) lokal overnatning for skabelse af nye relationer og kulturforståelse på tværs gennem et internationalt kulturmarked i Århus, Århus. Målet er at sikre aktiviteter på tværs af generationer og kulturelle forskelle i landsbyerne.

Ansøgningen vedrører temaet: social sammenhængskraft samt unge og uddannelse.

Inden udlodningen var restbeløbet i puljen for året 2018 kr. 520.979 kr. Hvis ovennævnte imødekommes er der 271.359 kr. tilbage i puljen.

De fire ansøgninger er oplyst i skemaet på næste side - beløbene er angivet uden decimaler.

Nr	Ansøger (landsbylaug)	Ønske	Ansøgt beløb	Samlet anlægsbudget	Egenfinansiering / fondsmidler	Indstilling
1	Elstrup/Elstrupskov	Udskiftning af eksisterende badebro og etablering af handicap/ældrevenlig adgang	72.000	120.000	Frivillige timer til en værdi af 10.000 kr. til opsætning. Resten sker med ansøgning af eksterne midler	72.000
2	Skodsbøl	Ny legeplads og opdatering af udendørsarealer ved klubhus	126.600	211.000	Frivillige timer ved opsætning til en værdi af 49.000. Resten sker med	126.600

ansøgning af
eksterne midler og
opsparet
kontaktbeløb.

3	Dynt-Skelde- Gammelgab	Optimering af trivsel, sundhed og motion	10.020	16.700	Egenfinansiering kr. 6.680	10.020
4	Kvårs-Tårsbøl- Snurom, Oksbøl, Svenstrup	International kulturmarked i Åjenhøjde	41.000	76.000	Indbetaling fra Vidensby Global House; Kultur, Event, Idræt og Fritid; Boligområderne: kr. 35.000	41.000
	I alt		249.620	423.700		249.620

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fældevarer den 27-11-2018

Udvalget godkender tilskud til:

- Badebro Elstrup/Elstrup Skov, med en bemærkning om, at eventuelle donationer fra fonde og virksomheder modregnes i bevillingen.
- Legeplads Skodsbøl
- Optimering af trivsel, sundhed og motion i Dynt-Skelde-Gammelgab
- Internationalt kulturmarked i Åjenhøjde, Kvårs, Tårsbøl, Snurom, Oksbøl, Svenstrup.

Bilag

Ansøgning badebro Elstrup/Fynshav

Ansøgning legeplads Skodsbøl

Ansøgning - Optimering af trivsel, sundhed og motion

Ansøgning Global Kids

Kriterier for borgerinitiativpuljen fra 2018 til 2021

Punkt 46: Godkendelse - mødeplan 2019 for Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer

18/7046

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til mødeplan for 2019 i Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkende

- forslag til mødeplan for 2019.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 27-11-2018

Godkendt.

Bilag

Mødekalender og deadlines 2019 - LNF

Punkt 47: Drøftelse - opgaver til kommende fødevarekoordinator

18/50205

Sagsresumé

Landdistriktsudvalget har på mødet den 30. november 2015 godkendt at Kommissoriet Sønderborg Kommune som klimavenligt fællesdevareområde.

Byrådet har på mødet den 1. juni 2016 godkendt fællesdevarestrategi for Sønderborg som klimavenligt fællesdevareområde.

Byrådet har i budget 2016 og 2019 afsat 1. mio. kr. til implementering af fællesdevarestrategien og i budget 2019 og 2022 afsat 550.000 kr. årligt i perioden 2019 og 2021, til ansættelse af en fællesdevarekoordinator.

Opgaven med udvælgelsen af fællesdevarestrategien er forankret i Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fællesdevarer og administrativt i Sekretariatet for Landdistrikter.

Sekretariatet for Landdistrikter har siden fællesdevarestrategiens godkendelse i juni 2016, arbejdet på at implementere strategien i Sønderborg Kommune. Arbejdet er foregået primært i rammen af InterReg projektet "Benefit4regions". Der er senest givet en status på implementering af fællesdevarestrategien på udvalgsmødet den 6. marts 2018 og forslag til opgaveløsninger på LNF mødet den 29. maj 2018.

Sekretariatet for Landdistrikter arbejder nu på at forberede ansættelse af en fællesdevarekoordinator med tiltrædelse den 1. marts 2019.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fællesdevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fællesdevarer at drøfte

- opgaver til en kommende fællesdevarekoordinator

Sagsfremstilling

Byrådet har i budget 2019 og 2022 afsat 550.000 kr. årligt i perioden 2019 og 2021, til ansættelse af en fællesdevarekoordinator.

Opgaven med forankring af fællesdevarestrategien er forankret i Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fællesdevarer og administrativt i Sekretariatet for Landdistrikter.

Fællesdevarestrategien består af fem indsatsområder:

1. Samskabelsesprincip

2. Fremme af folkesundheden via fokus på lokale fødevarer
3. Ægte efterspørgsel efter lokale fødevarer
4. Facilitering og understøttelse af flere initiativer
5. Forsøg og pilotprojekter.

Implementeringen skal ske gennem tre tværgående politikker for:

- Bæredygtighed
- Medborgerskab
- Sundhed

Af kommissoriet Sønderborg Kommune som klimavenligt fødevarerområde fremgår det, at målsætningen er:

- Skabe flere lokale jobs
- Ægte produktionen af lokale fødevarer
- Ægte bostætningen

Som en del af casestudiet "Lokale fødevarer" i InterReg projektet "Benefit4regions", har Center for Landdistriktsforskning ved SDU været tilknyttet i et forskningsprojekt. Konklusionerne fra den afsluttende rapport er indarbejdet i det videre arbejde med implementering af fødevarerstrategien, som skal varetages af fødevarerkoordinatoren i en tre-årig periode.

Begrundelsen for ansættelsen er en fokuseret indsats i kommunalt regi sideløbende med den tværkommunale erfaringsudveksling i InterReg-projektet, for at Sønderborg Kommune kan gå foran med det gode eksempel og inspirere.

Opgaverne er overordnet følgende:

At skabe overblik:

For at sikre et fortsat kvalitativt fokus på implementering af fødevarerstrategien, er det forvaltningens opfattelse, at en ny fødevarerkoordinator først skal skabe overblik over de foreløbige implementeringsindsatser og de erfaringer og resultater der er opnået i indsatsen. Herunder afklaring af, hvad der defineres som lokalt og et overblik over lokale producenter.

Det er samtidigt et væsentligt element, at skabe overblik over status på Sønderborg Kommunes anvendelse af lokale fødevarer i den daglige fødevareromsætning i kommunens institutioner. Fællesindkøbsaftaler er et redskab til fremme af implementering, der skal indgå i den samlede beskrivelse.

Der er i forbindelse med arbejdet med Interregprojektet Benefit4regions skabt et rimeligt overblik over lokale fødevarerproducenter og også over afsætningsled i produktionen. Dette overblik skal der arbejdes videre med for at skabe lokale netværksorganiseringer.

Konkret handlingskatalog:

Endelig skal der udarbejdes et nyt handlingskatalog for at nå målet med "Sønderborg Kommune som klimavenligt fødevarerområde i 2029". Dette skal være med til at øge efterspørgslen efter lokale fødevarer generelt og indbefatte afprøvelse gennem rollemodels-projekter og en model for distribution samt forslag til rammer for bedre anvendelse af lokale fødevarer i institutionerne. Dette indbefatter også uddannelse og evt. fysiske forbedringer. Ækonomiske konsekvenser skal beregnes.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 27-11-2018

Drøftet.

Bilag

Kommissorium klimavenligt fødevarerområde

Fødevarerstrategi

CLF Report 70 - Sønderborg fødevarerstrategi

Punkt 48: Generel orientering

18/7046

Sagsresumé

Orientering fra formand

Orientering fra stÅ¥ende udvalg

Orientering fra Landsbyforum

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

- Evaluering Friluftslivets Dag 2018
- Seminar - Lokale FÅ,devarestrategier
- Skriftlig orientering
- Å...rshjul 2018

Indstilling

Forvaltningen tilstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og FÅ,devarer at

- tage orienteringen til efterretning.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og FÅ,devarer den 27-11-2018

Taget til efterretning.

Bilag

Evaluering Friluftslivets Dag 2018

Seminar - Lokale fødevarestrategier 22. nov. 2018

Skriftlig orientering fra forvaltningen

Årshjul 2018 - Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer - november